

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 155. szám, Gergurov-féle házban,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A hasznosított nemzeti párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap és esztendőnkön.

Felétős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt
50 kr. — Egy óra 85 kr.

Egyes szám ára 10 kr., a vasárnapi szám 15 kr.

Az ezredévi ünnep.

A folyó év az ünnepek esztendeje.

Az ezredéves fennállás örömrézete áthatja az egész nemzetet, az öröm lángját gyújtja fel az ország minden részében a fényes fővárostól kezdve az utolsó zugig. Ünnepelel kicsiny és nagy, mert a fényes és dicső múlt tudata, a jövőbe vetett bizalom és remény dagasztja minden hazafinak éreznit tudó szívét.

Ezer esztendő!

Hány nemzet dicsékedhetik ezer éves alkotmányával? Hány ország mutathat fel dicsőbb múltat? Melyik nép küzdött annyit fennmaradásáért; melyik esett át súlyosabb viszontagságon?

A kereszténység, a művelt nyugat védbástyája volt e nemzet, mely most dicső, szennytelen, ezer éves multra tekint vissza határtalan örömmézzel, lelkesedéssel.

Dicső időhatár az 1896-ik év Magyarország történetében. Sok vér árán, leirhatatlan küzdelmek után jutottunk el ideig, tehát méltó, hogy az egész hazában, a hol csak magyar szív dobog és érez, ünnepelelünk, határtalan boldogságunknak nyilvános jelét láttassuk.

De ez az ünneplés olyan legyen, hogy az *maradandó emlékével a jövő nemzedékét is figyelmeztesse, lelkesítse.*

Mert ha egy nemzet ünnepelel, még pedig ezredéves mulat, akkor nem lehet elég csak diszes felvonulásokat, fényes látványosságokat, muló alkotásokat létesíteni, mert bármily nagy és tagadhatatlan jelentőségűek is ezek, hatásuk elenyésző, elmuló. Az a kápráztató fény és munka, mely az ezredéves kiállításon táruoland szemeink elé, bizonyára emelni fogja hirnünket minden téren a külföld előtt, igazolni fogja haladásunkat; de ez még nem elég; ez még nem lehet elég!

Mert nemcsak a székes főváros teszi a nemzetet; — és azok az ünnepek, melyek ott folynak le, azok a nemzet egy részének képezik csak ünnepelel; holott kell, hogy ez alkalommal ünnepeleljen *az egész világ* a tróntól kezdve a kunyhóig, a királytól kezdve a koldusig. Az egész nemzet legyen egy szív és e szívben egy közös érzés: *áldozat-készséggel maradandó emléket emelni!*

Legyen ez az ünnep nemzeti ünnep a szó szoros értelmében.

Ne csak az ország szive, hanem minden megyéje, városa és faluja egyaránt ünnepeleljen a maga otthonában, de ugy, hogy annak emléke szálljon századokon át nemzedékről nemzedékre.

Bácska, a mi szeretett szűkebb otthonunk kisebb hazánk, sem vonhatja ki magát az alól, hogy hazafias örömrzésének az ezredév határán méltó ünnepelel és még méltóbb maradandó emlékeket ne létesítsen.

Már rövid néhány hónap választ el a nagy nemzeti ünnepelel és vajjon melynek vezető férfai gondoltak-e, tettek-e intézkedéseket arra, hogy e dus megye minden községe méltó alkotással zárja le az első évet.

Kiket fog az elítélni eme mulasztását, ha nem a megye élén állókat!?

A ki ismeri a községek közigazgatását, hogy ott mily lassan születtek meg egy új eszme, hogy ott csak *felső utasításra*, rendeletre, vagy szeliden szólva *óhajra* tudnak csak gyorsan intézkedni, az tisztában van azzal is, hogy a milleniumi alkotások mikéntjére okvetlen kell, hogy a megye hivatalból adjon utasítást, még pedig jó eleve.

Megyénk minden községében van bizonyára oly régi óhaj, a melynek megvalósulását szeretnék; — ime az alkalom, azt lelkesedéssel megteremteni. De ha nem akarnánk százezrekbe ugrasztani a községeket, ott vannak oly tervek is, a melyek vajmi kevésbe kerülnek.

Igy az országutak befásítása eper-fával (a selyemtenyésztés jövője); az utcák fásítása; a község főbb utcáinak hazánk nagyjairól való elnevezése; a községházak tanácstermei részére ö-felsége képenek beszerzése; iskolai és népünnepelel rendezése; a legjobb iskolás gyermekek felvezetése a kiállításra; alapítványok tétele stb. stb.

A részletek önnönmaguktól jönnek. Mi legsürgősebbnek csak az ezredévi ünnep maradandóvá tételére közremunkáló megyei bizottság megalakítását szeretnők látni, hogy az az egész megyére szóló utasításokat megadná.

— s. —

A középiskolák ünneplése.

Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter a rendelkezése és vezetése alatt álló középiskolához az ezredéves emlékünnepelel rendezése tárgyában a következő rendeletet intézte:

Amidőn hazánk ezredéves önállásának ünnepelel egyenkint és összesében minden állami és társadalmi tényező lelkes hangulatban ünnepelel, ezen ünnepelelből a maguk részét ki kell venniök a gondjaimra bizott közművelődési intézeteknek is és pedig nagy mértékben a középiskoláknak, melyekben a nemzet vezető osztályai nevelődnek. Azok az eszmekörök, a melyekben a középiskolai tanítás és nevelés mozog, számos történelmi és nemzeti vonatkozásainál fogva kiválóan alkalmasak arra, hogy hazafias fölbuzdulás és illelet forrásaiává legyenek abban az évben, mely hosszu és küzdelmes multunknak emlékszerű bizonyítékát adja.

Remélem és kívánom ezért, hogy a rendelkezésem és vezetésem alatt álló középiskolák tanári testületei fölháználva különösen a nemzeti tantárgyakból merithető lelkesedés eszközeit, a folyó évrnek egy külön napját, hazánk ezer éves ünnepelel méltó megülésére szenteljék s e napon gondosan előkészített milleniumi ünnepelel rendezzenek az iskola kötelekében. Föl akarom használni e nagy alkalmat arra, hogy hazánk serdületű ifjúságának képelele és érzülete fölhevüljön a haza viszontagságos multjának szemlelelén, amint ahhoz megalapításától kezdve napjainkig gondviselészerű kifejléseiben oly meglhatóan mutatkozott, hogy öseink megszentelt emléknep szolgáltságán életrevaló ösztönöket azoknak, kik hivatva lesznek a hazafiai és polgári érenyekek hű gyakorlásával a nemzet élén állani, s a második ezer év fokozott szellemi föladatainak megoldását bevezetni.

E szándékom megvalósításában számítok a tanári testületek lelkes közreműködésére, mely egyedül teszi lehetővé, hogy az iskolának ezen emlékünnepelel minden tekintetben méltó legyen a nagy alkalomhoz, melynek szolálatában áll.

Rendelem evégből a következőket:
1. Minden középiskola tanuló ifjúsága az egész tanári testület jelenléteében május hó 8-ikén milleniumi emlékünnepelel rendez, melyet hálaadó istentisztelet elöz meg.

2. Ezen ünnep iránt, mely az iskola dísztermében, ennek hiányában az intézetnek valamely nagyobb termében tartandó meg, igyekezzék a tanári testület a szülők, tanügybarátok és általában a művelt körök érdeklődését idejekorán hozzájuk intézett meghívásokkal s a helyi lapok útján fölkeltetni. Első sorban pedig hívja meg az igazgatóság a helyi hatóságokat, hivatalosan fölkérve öket, hogy az

és brassómegeyi csángó lakodalmat fogják bemutatni. A falusi lakodalmak sorát szeptemberben zárja be a kiállítási igazgatósága, a mikor a borsódmegyei matyó és bereg megyei ruthén lakodalom fog lezajlani. A kiállítási berekesztése előtt októberben a szemlemegyei hegyaljai szüreti ünnepség kedves képében gyönyörködhetik még a közönség s legjobb alkalma lesz megismerkedni a szüreti szokásokkal, a hegyaljai speciális szüretelő eszközökkel, érdekesebb szőlőtőkékkel és szőlőfajtákkal. Mindezeket az ünnepségeket a maguk eredeti mivoltukban, összes jellemző sajátosságukkal, az illető vidék,ről való polgárokkal és polgárnőkkel fogja rendezni az igazgatóság szórakozást és hasznos néprajzi ismeretet nyújtva a kiállítás közönségének, mely a kiállítás falujában találja meg a legalkalmasabb helyet, hogy a kiállítás egyéb pazar látványainak szemlélésében kimerült kedélyeit itt, az egyszerű nép mutatásai közepett felfrissitse.

A kiállítás reklámja.

A kiállítás igazgatósága százezrekre menő prospektust küldött a külföldre, mindentüve az illető ország nyelvében. Ezeket a prospektusokat részben magánosok, részben az osztrák-magyar konzulátusok tesztetik. A millenniumi kiállítás plakátjai olvashatók a világ összes nagyobb városaiban, azok minden nyilvános helyén, vasuti- és hajóállomáson. A mellett a kiállítási igazgatóság sajtó-osztálya állandó összeköttetést tart fenn a külföldi politikai és szépirodalmi lapjaival. Amazokat a hivatalos közlésekkel, Magyarországra vonatkozó történelmi és statisztikai anyaggal, emezeket a kiállításról való illusztrációkkal látja el. Gondoskodott a kiállítás igazgatósága arról is, hogy a külföldiek érdeklődését alkalmi felolvasások útján tartsa ébren. Ilyen felolvasásokat tartottak Amerikában Perczel Lajos, Szőgyényi Emil, Kaiser Ede, Dániában Schumacher, a kiváló író és most készült felolvasásokat tartani Angolországban Felbermann Lajos, ki már eddig is nagy szolgálatokat tett Londonban a millennium ügyének. Bécsben is már két felolvasás volt a kiállításról. Az egyiket pár hét előtt tartotta Hermann Ottó az ethnografiai tansulmban, e héten pedig Vámbéry Armin olvasott fel a bécsi földrajzi tansulmban: a magyarok eredetéről. Hogy e minden irányban kiterjedő reklámnak megfelelő viszhangja van, arról élénken tanuskodik az a sok

Az elárúsításra a következő hölgyek vállalkoztak: dr. Drakulics Pálné, Szemző Istvánné, dr. Balogh Ernőné, Városv. Károlyné úrnők Pál Blanka, Paul Mariska, Gyorgyvánszky Ilonka, Gallé Irénke, Havel Aranka és Frey úrhölgyekkel az egyik asztalnál; Tárcazi Dezsőné, Trischler Ferenczné, Kaczvinsky Kálmánné és Danninger Ádámné úrnők Kulcsics Blanka, Dömötör Irén, Schreitter Miezike, Gaal Piroška, Draskovics Annuska, Vuits Nadezsda úrhölgyekkel a másik asztalnál, végül Fernbach Károlyné, Gertinger Pálné, Sztipics Istvánné úrnők Szakáll Margit, Fernbach Zsuzsika, Horváthovics Milica, Langh Ilonka, Koczár Adrienne, Lallosovcics Jelka, Falcezone Jolantha úrhölgyekkel szintén egy asztalnál.

A thea 30 kr.; a fagyalt 30 kr.; a fekete kávé 20 kr.; a limonádé 30 kr.; a konyak 30 kr.; a süteményeknek 10 kr., a gosztenye pirének 5 kr., a kandirozott gosztenyének 5 kr., a cukkedlinak 5 kr., az ára.

Ekként gyűjtik össze azt a pénzt, a mely annyi nyomornak és fájdalomnak válik enyhítő balsamává. A jótékonyág Istene jutalmazza meg fáradozásait.

ezer levél, melyekben külföldiek aprólékos felvilágosításokat kérnek és tömeges látogatásukat előre bejelentik.

A millenniumi versenytér.

Az országos sportbizottság legutóbb tartott ülésén határozta a millenniumi versenytér építése ügyében. Olyan versenytér lesz ez, aminő Magyarországon még nem volt soha s a mely méltó tere lesz a sok száz nemzetközi és nemzeti mérkőzésnek, tornának, sportünnepségnek. A versenytér a Stefánia ut mellett épül, a löversenytér tözsomszédságában. Egy óriási, amphi-theatrumszerű épület lesz, körül nyolcz hatalmas tribünnel, ahol — az allöhelyekkel együtt — tízezer ember nézhet a versenyeket. — Maga a versenypálya elliptikus formájú, a legnagyobb hossza 227 meter, a legnagyobb szélessége 87 meter. A pálya belső körvonalának a kerülete 500 meter. A tribünökön, hogy a közönség könnyen juthasson a helyéhez, s esetleg gyorsan és veszedelem nélkül távozhasson, négy-négy lépcső-feljáró lesz, s mindeniken három eleg széles és kényelmes folyosó. A tribünök alatt lesznek a részvevő versenyzők, tornászok, vívók stb. helyiségei a legnagyobb kényelemmel berendezve. Minden versenyzőnek külön-külön öltöző-kabinja lesz, azonkívül vannak társalgó-szobák, heverők, dörzsölő-szobák, fürdők stb.

Utazás a föld körül.

Verne 80 nap alatt utaztatja körül az emberrel a földet, Albach József Antal ur akár 80 perc alatt is képes azt velünk megtenni.

Napok óta sem hallunk másról beszélni, mint azokról a csodaszerű látványosságokról, melyekben jelenleg a kulai közönségnek alkalmja van gyönyörködnie. Itt van Albach, az ő nemzetközi plasztikus tájképiállításával. Megnéztem én is, megnéztem meg igen sokszor, mert komolyan mondom: ennél élvezetesebb és tanulságosabb szórakozást egyhan ar nem szerezhet az ember magának — 20 krert . . .

Egy ülőhelyében beutazhatja az ember az egész világot és megtekintheti a földgolyó minden nevezetességét.

A vadregényes tájak, pompás paloták, gyönyörű városok, rohanó folyók, habzó vizesések, óriási havasok, beláthatatlan jégmezők, hullámzó tengerek, robogó vonatok, tántogó hegyszakadékok, atagutak, repülő hidak stb. stb. mind-mind változatos, tarka egymásutánban, a legmegragadóbb természeti szépségükben jelennek meg a szemlélő előtt, hogy szinte kaprázik az ember szemé fölük. Bannatos az a művészi tökéletesség, melylyel ezek a photo-plasztikai képek kidolgozták és amelylyel azok ezerszeres nagyságban a maguk teljes színpompájukban, természetes fenségükben a néző szemé elé varazsoltatnak.

A képek összetett üveglemezekben vannak kidolgozva és 48—48 számból álló sorozatokba osztva. Albach József igazgató-tulajdonos birtokában 25 sorozat van és így a világnak 1200 pontján levő látványait, szépségeit, nevezetességeit rövid idő alatt bemutatathatja. E sorozatok a következők: 1. A chicagói világkiállítás, 2. Helvezcia, 3. Olaszország, 4. A Riviera (Monaco) 5. Franciaország és a jeyránei hegyek, 6. Páris és a párisi világkiállítás, 7. Spanyolország és Portugália, 8. Anglia, 9. Belgium, Hollandia és Luxemburg, 10. Nemzetország (utazás a Rajnán) 11. Szászország és az Alpok, 12. Bajorország, 13. Ausztria és Magyarország, 14. Bécs, 15. Róma és Pompeji, 16. Stajersország és Salzkammergut, 14. Dalmácia, Bosznia és Hercegovina, 15. Görögország és a jóni szigetek, 16. Törökország, Palesztina és Syria, 17. A Balkán államok, 18. Oroszország, 19. Skandinávia, 20. Amerika és a Niagara, 21. Algír, Tunisz, Marokko, 22. Egyptom és Nubia, 23. Keletindia, Ceylon szigete, China és Japan ország, 24. Ausztrália, 25. Délamerika, Nyugotindia és Kalf-

fornia. Ezenfelül a szobrászat, festészet és iparművészet számos remeke kerül a néző szemé elé élethű, természetes nagyságban és alakban. Látni való tehát, hogy a gyűjtemény majdnem teljesen felöleli a világ összes nevezetességeit és tényleg, ha az ember mind a 25 sorozatot megtekinti, 5 frtért beutazhatja az egész földet.

A kiállítás megtekintése különösen ajánlható; a tanuló — ifjúságnak, aki ezzel nemcsak kellemes, — hanem hasznos, tanulságos szórakozásban is részesül. E photo-plasztikai tájképgyűjtemény magában foglalja mindazon szemléltető eszközöket, amiket a földrajzi, természetrajzi, történelmi oktatásnál oly nehezen nélkülözni kell. Nem ajánlhatom tehát eléggé a szülőknek és a tanúgy munkásainak figyelmébe ezt a tájképiállítást, hogy el ne mulaszták azt az ifjúsággal minél többször megnézetni, tanulmányoztatni, mert ezzel csak a saját munkájukat könnyítik meg. Igen sok dologgal egyszerre tisztába jön a tanuló e kiállítás szemlése közben, amiről az iskolában tanultait v. hallottait után csak homályos fogalommal sem bírtak.

Egyes fogalomszókat, mint pld. tengerszoros, tengeröböl, tengerszem, czethalászat, sziget, hadihajó, havasok, hegyesoros, zuhatag, lovagvár, hadi kikötő, vatikan, romai forum, Pompei, Vezuuv, Colosseum, őserdő, őrvény, csepkő, katlan, jégmező, függő híd, hegyhasadék stb. stb. lépben — nyomom hallanak a tanulók az iskolában; de alkalmas szemléltető eszközök hiányában a tanulók fogalomalkotásukban legfőljebb a szóbeli leírásokra, néha-néha egyes gyarló kivétel képekre; de leginkább a képzelő erejükre vannak utalva. Itt ezen kiállítás megtekintése által azonnal tisztában lesz az ilyen és effele fogalomszókkal.

De nemcsak a tanulóifjúságnak, — hanem az ujságolvasó közönségnek is a legmelegebben ajánlható e tájképiállítás megtekintése. És minthogy Albach József igazgató — tulajdonos innen egyenesen Zomborba szándékozik kiállítását áttenni csakis erkölcsi kötelességet teljesít, midőn a minden szép és nemes iránt kiválóan fogékony zombori közönség figyelmét e nemzetközi photo — plasztikus tájképiállításra föl hívom — és azt a legmelegebb partfogásába ajánlom.

Hogy nem túloztam, arról majd saját szemekkel fognak meggyőződhetnek. — Kulán, 1896 március 6.

Zsoldos Bernát.

Városi ügyek.

Ujabb felhívás az adózó közönséghez. Ismételve felhivatnak mindazok, kik az 1896 évi hadmentességi díjra vonatkozó allomásukat a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annnyal inkább adják be, mivel ellenkező esetben haddijukat a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt — hivatalból fog megállapítani. Kelt Zomborban 1896. március 4-én. (Városi adóhivatal.)

Politikai hírek.

A baja-battaszéki hid az országgyűlésen. A kereskedelmi tárca költségvetése alkalmával, a Ház csütörtöki ülésén az államvasutak tételénél Simonffy János orsz. képviselő szóba hozta a baja-battaszéki hid szükségét. Beszédje kezdetben utalt arra, hogy vasutaink nem épülnek egységes terv szerint. Innen van, hogy míg Budapestől fölfelé három vasuti hid is van a Dunán, lefelé egy sincs. A Budapestől Ujvidékiig terjedő vonalon 420 kilométer távolságon egy állandó vasuti hid sincs, csupán gözközm, noha kárát ennek tengeri kereskedelmünk is érzi, a mit a fűmői ipar- és kereskedelmi kamara

előterjesztése, mely az alsó Dunán két vasutat kér, bőségesen bizonyít. Baja és Batazsek közt különösen elődázhatatlan már a vasszerkezetű hid, ez emelne a dunántúli szőlőtermelők kedvét szőlők rekonstrukciójára, mert a Dunán innen jó borpiazzra találhatnak. Beszédje a bal- és a szélsőbál élénk helyesléssel találkozott.

A vidéki városi építkezéseket adókedvezményekben részesítő törvényjavaslat egyes rendelkezései ellen fölrattal járult ma a képviselőházban Szeged sz. kir. város közséje.

A fölrattal tüzetes indokolás után azt a kérést terjeszté elő, hogy az alkotmány törvényben kimondassák, miként „egyrészt az 1889: XVIII. t. c. 3-ik §-ának hatálya, különös tekintettel az 1890. óta már időközben fölpült házaink által igényelt visszaható rendelkezésekre, további tíz év tartamára föntartassék; s másrészt az idézett törvény második és harmadik szakaszai szerint adómentesített, valamint a törvény helytelen alkalmazása folytán csak a rövidebb áltáános adómentességet nyert épületek adómentességének tartama további öt évre megfosztásbittassék, — általában pedig a célba vett kedvezményekben az összes, s főkép a nagyobb alföldi magyar vidéki városok az általános házbéradó-fizetés föltételét teljesen elköntönítve egyaránt s a még le nem járt adómentességekre nézve visszaható erővel részesítessenek.

A fegyvergyakorlat alól való felmentés iránt sokszor történt fölterjesztés oly indokolással, hogy egy es ugyanazon hivatalól egyidőre többen hivattak be. A közös hadügyminiszter ennélfogva a közszolgálat érdekében akként szándékozik intézkedni, hogy a behívások az év különböző szakaira osztassanak el. Erre való tekintettel fölhívta az igazságügyminiszter az összes bíróságok s igazságügyi hivatalok főnökeit, hogy amennyiben a vezetésük alatt álló tisztviselők mint tartalékos tisztiek s havidíjazók közül német többen hivatalának be ugyanazon időre fegyvergyakorlatra, a behívottak névsorát március 15-éig terjesztsek föl hozzá s nyilatkozzanak az iránt is, hogy a behívásoknak az év különböző szakaira való elosztása az ügyment érdekében miként volna eszközendő.

H I R E K.

— **Kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter Jovánovics Gergely okleveles tanítót a palánkai községi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Főgmánásiumi ünnepély.** A zombori m. kir. állami főgmns. ifjúsági önképzőköre — mint bennünket értesítenek — nemzeti újjászüléstünk évfordulójának emlékére f. hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órákor, az intézeti tornacsarnok helyiségében, az idén is iskolai ünnepélyt rendez. Az emlékünnepély műsora a következő: 1. Magyar induló. Szerzette Weber Mihály, főgmns. zenetanító. Előadja a főgmns. zenekar. 2. Kölcsey Hymnusa Erkel Ferenczöl. Eneklí a főgmns. énekkar. 3. Megnyitó beszéd. Tartja Major Károly dr. felügyelő tanár. 4. Szerelmi álom, Gavottól. Előadja a főgmns. zenekar. 5. 1848. márcz. 15. Pályanyertes emlékbeszéd. Irta Falcione László VIII. o. t. Felolvassa Ungár Imre VIII. o. t. 6. Nemzeti dal. Petőfi Sándortól. Énekhangra átírta Hubay Jenő. Eneklí a főgmns. énekkar. 7. A szabadság napja. Irta Kozma Andor. Szavalja Ernst Ármín VI. o. t. 8. Kossuth Lajos azt üzenete . . . Zenére átírta Weber Mihály, főgmns. zenetanító. Zenekíséret mellett éneklí Késmárky Béla VII. o. t. 9. Petőfi hazafias lírája. Jutalmazott értekezés. Irta Czinkler Kálmán VIII. o. t. Felolvassa Köröndy Imre VIII. o. t. 10. Hunyadi. Eneklí a főgmns. gyermekkar. 11. Rákóczi induló. Előadja a főgmns. zenekar. Felhívjuk a t. szülők és az érdeklődő közönség figyelmét fjaságunk hazafias jellegű ünnepélyére.

— **A megyei millenáris banderium.** F. hó 4-én a megyei millenáris bizottság a főispán elnöklete alatt ülést tartott, mely a milleniumi banderium szervezésével foglalkozott. Elhatározottak, hogy miként a város banderiumánál, úgy itt sem lesznek a díszöltözetek egyformák. Aztán a zászlóvivő és a kísérő csatlósok számát és öltözetét határozták meg. A ruházatok, a zászló és egyéb banderiumi szükségletek elkészítésére és beszerzésére fiók bizottságot bíztak meg. A díszbanderium tagjait a „B-a“ mult száma hiányosan közölte. A banderium helyesen összeállított névsorát itt adjuk: dr. Vojnits István főispán, gr. Széchenyi Emil, Bezeredy István, dr. Molnár Károly, Vojnits Oszkár, Rohonczy Lőrincz, Piukovits József, Szemző Károly, Hipp Dezso, dr. Széchenyi Tamás, Zányi Félix, Dungsersky Bogdán és Jakab, Zsótér Andor, Debelvácsky Izidor, Paukovics Ernő, dr. Tripolszky János.

— **A Hegyes-feketehagy-palánkai helyiérdekű vasút részvénytársaság** a következőkép alakult meg Budapesten. Az alapítóke 2,299.500 frt (6615 drb 100 frtos törzs- és 16.380 drb 100 frtos elsőbbségi részvény). Ebből 2768 drbot a keresk. miniszterium vett át a pósta ingyenes szállításiért, 1500 drbot átvész Bács-Bodrogh vármegye, 1000 drbot Kula község, 300 drbot Torzsa község, 300 drbot N.-Palánka község, 58 drbot Bács-Keresztur község, 689 drbot az építő-vállalkozó. Engedelyes: Bank für Transportwerthe in Basel; építő: Markbreit Imre mérnök Budapesten. — Igazgató-sági tagok: Rozsenthall Bernát, Darvay Károly, Fischer Felix, Poleschenszky Gyula, dr. Brüll Mór, Dosztig József, Granichstáden Ernő, Gutwein Lajos, György E. dre, dr. Heintzen Frigyes, Herczeg Gyula, Krieszhaber Károly, dr. Laufer Lajos, Markbreit Imre, Mezei Károly, Mezei Pál, dr. Mezei Sándor, Nagy István, Pompéri Elemér, t. c. v. Rácz György, dr. Romy Béla, Szerencs János és dr. Szivák Imre. — Felügyelő-bizottsági tagok: dr. Molnár Károly, Ritter Fülöp és Rittinger Imre.

— **Közszólódések a választásra.** Az ó-becsei választókerületben az ellenzék előkészületei a legközelebbi országgyűlési választáshoz már megkezdődtek. Mint hiteles forrásból értesülünk, dr. Szilágyi Perenz ügyvéd elnöklete alatt a mult héten szűkebb értekezlet tartott, ahol a nevezett párt-elnök igen szépen fejtegette az ellenzék magasztos eszméit, hangsúlyozván az önálló vánterületnek szükségét is, összetartásra megbiztította a megjelent pártíveit s megbeszélvén egyuttal a legközelebbi teendőket, s a mennyiben az ellenzék pártnyalatok között netalán ellentétek merülének fel, ő azon reményének adott kifejezést, hogy sikerülend azokat kiegyenlíteni (. . . . cz.

— **Eljegyzés.** Káldor Márk keryajai földink a érai uradalom bérölője (Abauj-megyében) február hó 29-én eljegyezte Adam Berta kisasszonyt, Adam Ignác regálbéröl kedves leányát, Szabadkán.

— **A megdézsmált borus hordó, vagy a zombori vasuti állomás raktárosa.** Bor érkezett meg Aradról e lapok szerkesztője címén. Hogy a lapszerkesztők is egyforma elbánásban részesüljenek a többi haladóval, hát biz csapra ütötték hordóját s megdézsmálták a borát. Ez a kedélyeskedés nem maradhatott észrevétlenül s a mint a bort át akartuk venni hivatalosan konstatáltattuk, hogy: „6¹/₂ kg sulyhiánnyal adatott ki. Tényálladáki jegyzőkönyv itt.“ Mikor aztán az okozott kár végett emberünk a vasutnál járt, — a raktáros elébe került. Ki ezen ur, mi ugyan nem igen kutattuk nevét, de emberünk azt referálta róla, hogy éktelen káromlásra fakadt s durva szidalmakkal illett. Ilyen emberek azonban nem valók nyilvános hivatalokba s megtettük a fegyelmi följelentést a jeles ficsúr ellen.

— **Tisztújító gyűlés.** A „Bács-Bodrogh Megyei Kőr“ alapszabályszerű tisztuji-

tó közgyűléset f. év márczius hó 20-án esti 8 órákor saját helyiségében (Kerepesi-ut 20 sz., Elite kavéház) tartja meg. Targyszerozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Tisztújítás. 4. Indítványok.

— **Utánzásra méltó!** A torzsaí erdemes községi előljároság a mult héten valami Zimmermann Andrást névű Vukováron megbetegedett és az ottani kórházban apolt torzsaí lakosról a kulai szolgabírosághoz *német nyelvű* kórházi kimutatást terjesztett be. A betérjesztést dr. Széchenyi Tamás kulai főszolgabíró a következő módon intézte el:

1832. sz.

kíg. 896.

Közs. Előljároságnak Torzsan.

463/896. számú jelentésükkel betérjesztett Zimmermann Andrást kórházi ívét a magyar állammalvellen leendő kitöltés végett visszaadom oly figyelemzetéssel, hogy ily kvalifikálhatatlan és alig megbocsájtható eljárásról a jövőben óvakodjanak, mert ily germanisál és a magyar állam nyelvét lumigáló eljárás fegyelmi vizsgálat után fogom kötelességükre kitanítani.

Ehhez nem kell kommentár! Erdekes, hogy a kórházi íven a következő aláírások olvashatók: Ludvig Gutwein, Notár; — Fridr. Schmidt Vorsteher, — Kármán Pal ref. felkész. Tehát a jegyző és bíró meg a nevüket is németül írtak alá! Hoch! Dreimal hoch! Dr. Széchenyi Tamás kulai főszolgabíró ur pedig eljen! — sz.

— **Fizetéseképtelenség.** A bécsi „Creditoren Verein“ Hirschenhauser Manó zentai kereskedőt fizetéseképtelenné nyilvánította.

— **Uj gyógyszerár Szt.-Tamás.** A belügyminiszter Szt.-Tamás egy második felügyelést felfallitást megengedte s az üzleti jogot Latinovics Gezának adta meg.

— **Jóváhagyás.** A belügyminiszter a parabutyi kaszmo-egylet alapszabályait jóváhagyta.

— **Pályázat.** Elhalálozás folytán Bodrogh-Monostorszezen megüresedett róm. kati kántori állásra pályázat hirdetettéq. apr. 15-iki határidővel.

— **Márczius 15 Ó-Becsen.** Ó-Becsen nagyban készülnék a szabadság napjának megünneplésére. „A millenáris márczius 15-iki ünnepélyt rendező bizottság“ m. hó 27-én ülést tartott, a mely elhatározta, hogy az ünnepély minél fényesebb megülthetése végett egy hangulagkimondott, egy **összes** körök, egyletek, testületek, hatóságok, intézetek, felekezeti és nemzetiségi különbözőség nélkül felhívattak, hogy a fent jelzett ünnepélyen vegyenek részt s a rendező bizottságba 1—2 tagot küldjenek ki. — A felhívást csaknem mindenütt meleg viszhangra talált és így van kilátás arra, hogy az ünnepély a milleniumhoz és március 15-ikehez méltóan fog megtartani.

— **Pályázatok.** A bajai adóhivatalnál adótitási állásra 2 hét alatt, — az apatini járásbíroságnál aljegyzői állásra 14 nap alatt pályázat van hirdetve.

— **Az eldöngetett Városi főkapitány.** A P. N.-nak írják Topoláról ezt az esetet: A vasuti indóház elsőosztályú vário-terme csütörtökön este sajnalatos botránykán volt színhelye. Nagy közönség várt abban az este kilenc órákor érkezé személyvonatot. Egyszerre csak nagy zajjal három férfi jött be, névszerint dr. Reizner Lajos szabadkai ügyvéd, Hubay Dezso és Milasin Ernő, mindannyian szabadkaiak, kik egy ó-moroviczai mulatságról jöttek. Dr. Reizner a teremben végig rohanva, egy helybeli tekintélyes kereskedőt teljes erővel fölle lökött elkiáltva magát „Félre . . . zsidó! A Topolyán is jól ismert ügyvédnek ezek és ennél még durvább förmendvényei a közönség között nagy felháborodást keltettek. Egy fiatal utas, ki nem szokott a saját árnyékától meg-

ijedni, udvariasan az ügyvéd elé lépett s sajnálatát fejezte ki, hogy egy intelligensnek lát szó uríember nyilvános helyen ilyen megrovandó magaviseletet tanúsít. — Erre Hubay Dezső felugrott helyéről s ezekkel a szavakkal:

— En vagyok Szabadka városának főkapitánya . . .

És hatalmas pofoncsapást mért a fiatalemberre. Erre az utazóközönség férfi-tárgal Hubayra, az állítólagos főkapitányra vetették magukat, leteperték a földre és oly kegyetlenül döngették, ütötték a garázdálkodót, hogy valamennyi vasuti alkalmazott összefutott. Amde hiába való volt az állomásonfőnök erélykedése, a dőngetes tovább folyt. Ha véletlenül a járás főszolgabírája, ki szintén elutazni akart, még idejekorán meg nem érkezik, úgy Hubayt algha viszik élve Szabadkára. A főszolgabíró a rendőrség segítségével szétoszlatta a verekedőket s jegyzőkönyvet vet fel az esetről. Később lecsillapodott a közönség, de Hubay az állítólagos szabadkai városi főkapitány egyre kiáltja:

— Várjatok, d . . . k, a szabadkai indóháznál meg fogom nektek mutatni, hogy mit tudok én, Szabadka városának főkapitánya.

Erre megérkezett a vonat és az utasok közül egyik sem riadt vissza a fenyegetéstől. Mindenki rendben utazott el, csak a magát tulajdonos sokszor városi főkapitány-nak nevezett Hubayt volt kénytelen nehány kiveret fogát hatrahagyni a rémes esemény színhelyen.

— **Napszamosok társalgási köre.** Kulán Kováffy Agoston ügyvéd egy „napszamosok társalgási köre“ című olvasó kört alapított, mely ma már 150 tagot számlál s melynek alapszabályai legközelebb terjesztetnek fel jóváhagyás végett.

— **Névmagyarosítás.** Rosenfeld Gáspár bács-topolyai illetőségű számvivő-hadnagy sepsi-szentgyörgyi lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Rónai“-ra magyarosította.

— **Egy volt képviselő halála.** Ujvidéken hirtelen meghalt Dimitrievics Mihos kir. tanácsos, a „Srbska Matica“ elnöke, 71 éves korában. Dimitrievics Ó-Kanizsán született és 1846-ban lett ügyvéd. 1849-től 1865-ig bácsmegeyi szolgabíró volt, azután a kulpi kerület megválasztotta képviselőjének. 1869-ben Ujvidék város főbírája lett és ez év végén bácsmegeyi tanfelügyelő. 1872 óta több éven keresztül tagja volt a képviselőháznak, hol a szabadelvűpárthoz csatlakozott. 1880-ban a pesti görög-keleti szerb egyház-közönségnek és a Tökölíani felügyelőbizottságnak elnöke volt.

— **Molnár László bucsuja a szabadkai közönségtől.** A nálunk is jól ismert Molnár László nagy ovációk, zajos tüntetések közt bucsuzott el a szabadkaiaktól. III. Richard című szerepét játszotta. A közönség — bár a saison már igen lanyha Szabadkán, zsufolásig megtöltte a színházat és a bucsuzó művészt az est folyamán nem kevesebb, mint negyvenszer hívta a lámpák elé. Kéltéptek két pompás babékoszorut bocsajtottak le a zsinorpadlástól az ünnepelt művész lábai elé és a fogadó taps percekig nem akart szünni.

— **Piknik Csantavéron.** Most, a hogy rohamosan haladtunk a század vége felé és veszedelmesen nővünk a civilizációban, jól esik mindig néha visszaesni a régi jó idők szokásába, a mikben nem feszélyezi az embert a merev etikett bilincse, és szabadon áldoz a kedélyességnek. Ily kellemes visszaesés számba ment a f. hó 1-én Csantavéron rendezett piknik is. A mulatság zártkörű volt, de a mellett oly fesztelen, a milyen csak a mi századunkban lehetséges. Hogy mennyire szakítottak a nagyvilági bonton minden előítéleteivel, mutatja, hogy a mulatságot leányok rendezték, *revanzsékéjen* a meghívott urak által rendezett februári bála. A mulatság egyes epizódjai kö-

zött, melyek a jókedvet szakadatlanra tették, homéri kacajt szült két csinos csintalan kisasszony csínye. Többeknek kolbászkát találtak fel, a mibe az urak józúten haraptak be, de legott elfanyarodott a képtük: a kolbászkák *fűrész*-porral voltak megtöltve. A pikniket virradatig tartó tánc váltotta fel; a négyesek közül az elsőt 28 pár táncolta. Végül pedig legyenek megörökítve azok a kedves rendezők is, a kik Csantavéron tanyát készítettek a kedélyességnek és fesztelenségnek s a kiket a jelen voltak örök halája illet ezektől: Rex Tirza, Weiner Katica, Grünberger Karola, Kiss Erzsike és Fischer Ilona.

— **Vermes Lajos Kolozsváron.** A palicsi és a szabadkai sport ünnepek kiváló rendezőjét és az országsszerte ismert sports-mant és atlétát Szabadka és vele együtt Bácska is nélkülözni-jesz kénytelen. Mint értesülünk Vermes Lajost a közoktatásügyi miniszter kinevezte a kolozsvári egyetemhez tanárnak, s ő ezen állását el is foglalta. Itthagya tehát az együletet, melynek ő volt a lelke, itt az aszfaltpályát és itt mindazokat, a kik büszken dícserekdünk vele, hogy „ilyen ember se terem minden megyébe! . . .“

— **Áthelyezés és kinevezés.** A zombori törvényeszek elnöke Kuntics Mihály hivatalszolgát a zombori járás-bírószághoz helyezte át, Szentgyörgyi Antalt hódási járásbírószághoz hivatalszolgává nevezte ki.

— **Titokzatos lövés.** F. hó 1-én este 7 óra felé puská durranás riasztotta meg a bodrogh-monostoriaikat, s mert a templom előtt, közel a községházához, történt, mindenki tűzveszélyre gondolt. Ez azonban sehol sem mutatkozott. Hogy ki lőtt, vagy miért lőtt? — ma is titok még. Az éber rendőrség a tettest „nyomozza erélyesen“.

* **Magyar Osztály-Sorsjáték.** A magyar Osztály-Sorsjáték — nvereményeinek sokasága és magasságával, nemkülönbön annyira kedvező esélyeivel nemcsak hazánkban, de a külföldön is oly népszerűséget vívott ki magának — második osztályának huzását márczius 11—14-ig, tehát már néhány nap múlva ejtük meg a kormány felügyelete alatt és dr. Weinmann kir. közjegyző jelenlétében. Azon körülmény, hogy ezen sorsjáték utóbbi huzásainál kisorsolt nagyobb főnyeremények vidékiek által vásárolt sorsjegyekre estek, — annak közkedveltségét még inkább növelte. A már legközelebbi szerdan kezdődő huzásnál 10,000 nyermény fog 1,648,000 korona összértékben kisorsoltatni.

Fouldar-selymet 60 krtól 3 ft 35 krig méterenkint — japáni, chinai, s. a. t. a legujabb mintázzalt és színekben, u. m. fekete, fehér és szines Henneberg selymet 35 krtól 14 ft 65 kr. méterkint sima, csikos, koczkázott, mintázott damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szin és mintázzalt s. a. t. megrendelt áru **ostabér és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával: küld Henneberg G. (cs. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros. és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2**

G S A R N O K.

Rachel.

— Regény. —
(A „Z. és V.“ eredeti *Részaja*)
Írta: **Kranz Bernál.**

(Folytatás.)

10

Mint hogy pedig ilyenkor legkedvesebb foglalkozásom a vadászat, sokszor igen messze elszoktam kalandozni a határban, sőt

még azon túl is egy-egy menekülő vad után — ez a véletlen vezérelt most is ide; de ha tudtam volna, hogy kegyedt itt (alálom, akkor szándékosan is siettem volna ide . . . Nem azért, hogy üldözsem, mint azt kegyedt rólam hiszi és amivel engem oly határozottan vádolt is az imént, hanem azért, hogy csak azóta szeretem igazán, amióta oly ridegen elutasított magától . . .

Rachel báluma hallgatta az ifjút. Érezte, hogy nem az az ifjú áll előtte, aki őt egyszer már olyan veszedelmes kísértésbe hozta; hogy az a hang már nem az a vig, élvhahászó és könnyelmű ifjunak a hangja, hanem egy megtért, komolyan gondolkodni tudó főnek nemesebb érzelmek ápolására képes szívnek őszinte megnyilatkozása. Szó nélkül hagyta tehát az ifjút tovább beszélni.

— Lássá, én addig a pillanatig nagyon kevésre becsültem az embereket, talán gyűlöltem, talán meg is vettem őket, mert nem hittem becsületességükben, nem hittem az emberi jellem szilárdságában, állhatóságában . . . de sőt szentül hittem, hogy minden csak árnyék, mely egy fénysugárra elenyész és csak egy dolog van e földön, ami mindenek fölött áll, aminek minden, de minden hódol a föld kereségén és ez a — pénz. Azt hittem, hogy a pénz becsület, hatalom, ész, erő és minden; hogy a pénzzel mindent meg lehet vásárolni — — — kegyedt megtanított engem az ellenkezőre . . .

Azóta nincs előttem a pénznek becsé, mert beláttam, hogy csak egy kincse van minden embernek, amire úgy kell vigyázni, de még jobban is, mint a szeme-világára és ez — a becsület. Én kísértésbe hoztam kegyedt a pénzzel, azt hittem, hogy kegyedt is olyan könnyen boldogulok majd vele, mint oly sok másnál; de kegyedt nem hagyta magát az arany csillogó fénytől elvakítani, hanem elvakított engem szigorú becsületességének ragyogó fényével . . . Köszönöm, hogy kigyógyított engem tévhitemből és megtanított az embereket erkölcsi értékük szerint megbecsülni . . .

Az ifju szavai valami leirhatatlan érzést keltett életem Rachel szívében. Úgy érezte, mintha szánalommal viseltetnék az ifjút iránt és már-már biztató feleletre nyílnak meg ajkai, ha e pillanatban föl nem ujjal lelkében az a jelenet, melyet az ifjuval mint kis mosonó átélt és fülébe nem csengnek a pap szavai: „Vigyázz magadra, leány, hogy úgy ne jársz, mint anyád.“

— Hagyjon el, nem akarom tovább hallgatni, hagyjon magamra — kiáltá föl végre hosszas lelki tusa után, görcsös zokogásba törve és anyja sirhalmára rogyva a leány . . . . .

— Nem fogom hantjaid megcsentéségeteleníteni, drága, jó anyám; nem fogok szégyent rád hozni, nyugodj csak csendesen, — zokogá tovább a leány, az ifjút többé figyelemre se méltatva.

— Hagyja a holtakat nyugodni és forduljon az élőkhöz; — rimankodik újra az ifju ne zavarja a halott álmait, de hallgassa meg az élő könyör géseit . . . Én tudom, hogy nagy oka van annak sirni, akit anyja sirjához vezet utja; de a legforróbb könyvek sem ébresztik föl többé a holtakat . . . Jöjjön, van itt még egy szív, mely csak kegyedért dobog; jöjjön

és e szív el fogja felejteni önnel szenvedéseit . . . . .

És az ifju lassan lehajolt a lányhoz, hogy gyengéden fölemelje és amint tekintették újra találkoztak, Rachel nem ellenkezett többé. Lassan fölemelkedék és alig hallhatólag sugá az ifjunak: „Kísérjen be a faluba, majd elmondom önnek élettörténetemet.“

XI. A mostoha.

Önelégülten dörszólgette kezéit Lévi, amint a plébániát elhagyva, hazafelé ballagott.

Maga sem hitte, hogy a pap makacságát ilyen hamar sikerül majd megtörnie; sietett tehát útni a vasat, amíg meleg volt . . .

Hazaérve mindenek előtt kiadta cseléd-ségének a rendeletet, hogy a kápolna építéséhez szükséges építőanyagokat azonnal kezdjék meg kihordani a temetőbe. Azután befogatott uri hintójába és a szomszéd mezővároskába, a járási hatóságához hajtatott.

A szolgabírósgát csakhamar fölvette az exhumálás iránti kérelmét és megnyugtatta Lévit, hogy az erre vonatkozó engedély rövid idő múlva a kezei között is leend.

— De hát mi indította önt erre az emberbaráti cselekedetre! — kérdte a hivatalos processus befejezése után a főszolgabíró, akihez Lévit még ifjúkori ismeretség és azóta folyton erősödött barátság fűzte . . . . .

Lévi szó nélkül ányujtá a főszolgabírónak elhunyt öcsésének levelet.

— Értem, — most már értem — válaszolt szeliden a főszolgabíró, miután a levelet figyelmesen átolvasta és Lévinek visszaadta — ön jóvá akarja tenni a halottal szemben azt, amit emberek az élő ellen vétkeztek . . . . .

— Ugy van főszolgabíró úr, a halottal; de még az élővel szemben is . . . .

— Az élővel szemben? — kérde kíváncsian a főszolgabíró.

— Igen. A szegény asszonynak még egy gyermeke is él és mostani ittletemnek másik főczélja az, hogy erre vonatkozólag is kikérjem főszolgabíró ur szives támogatását . . .

— Erre bármikor számíthat. édes barátom. Hát hol van az a gyermek?

— Nálam van már . . .

— Önnél? Hiszen akkor igen könnyen fog menni a dolog. És mit akar vele tenni?

— Örökre fogadni, törvényesíteni akarom őt, hogy a nevetem viselhesse.

— Hány éves? — Fiu vagy leány?

Leány; de hogy hány éves, azt nem tudom biztosan; lehet úgy 17—18 éves . . .

— És biztos ön abban, édes barátom, hogy a leány izz. vallásu?

— A vallásával én most nem törődöm; elvégre mindnyájan egy istent hiszünk és imádunk, amár még azt sem tudom, hogy meg van-e már keresztelve a leány, vagy nincs. Plébánosunk azt hiszi, hogy még nincs megkeresztelve és megkereszteltetését kívánja. Én ebbe is szívesen beleegyezem, én mindenbe beleegyezem, csak hogy jóvá tehessen a plébánosunk szemben azt, amit szerencsétlen öcsém vétkezett az anyával szemben.

— Nagyon helyesen gondolkodik, kedves barátom, válaszolt elérzékenykedve a főszolgabíró — és én szívesen támogatom ne-

mes széndékának megvalósításában, rám minden körülmények között számíthat.

Ezután megmagyarázta az öreg zsidónak, hogy minő okmányokra van szüksége az örökbefogadás megvalósításához és Lévi megkönnyibülten hagyta el a hivatalt.

A hivataltól egyenesen sógornőjéhez, a füleki kocsmárosnéhez hajtatott.

A kocsmárosné már messziről észrevette és fölismerte sógora fogatát, és mikor ez az udvarba bekanyarodott, már ott várta az ajtóban . . . . .

Lévi gyorsan kiugrott kocsijából és mikor sógornőjét megpillantotta, ijedten tántorodott vissza. Alig mert szeméinek hinni és kezéit összecsapva, fájdalmasan kiáltá: „Szt. Isten mi bajod Rachel? — Hiszen te 10 esztendővel öregebb letél a 10 nap alatt, mióta nem láttalak!

— Tíz esztendővel? — ismétlé szomoruan az asszony. Oh, barcsak már én is ott tartanék, ahol ő; szívesen elengedném az összes hátralevő napjaimat!

— Nono, kedvesem, nem szabad anynyira kislelkűnek lennünk; — vigasztalá sógornőjét Lévi, miközben lassan a szobába mentek — amit Isten tesz, az bölcsen van téve és nekünk meg kell nyugodnunk az ő végzéseiben.

— Megnyugodni? — ismétlé gépiesen az asszony.

— Tudom, tudom, kedvesem, hogy így magadra hagyatva, minden támasz nélkül állva, talán lehetetlenség is töled azt kívánni, hogy szó nélkül nyugodj meg sorodban és épen ez az, ami engem ide hozott, hogy veled jövendő sorsodról beszélgessek.

— Köszönöm, köszönöm, kedves sógorom!

— Azt magam is belátom, hogy ezt az üzletet te magad itt tovább nem vezetheted; nem való egy magános nőnek a kocsmáros-mesterseg, azt gondoltam hát, kedvesem, hogy legjobb lesz ha kocsmádat eladod és hozzám jössz, nálam nyugodalmas élet és egy fontos szerep is vár rád . . .

(Folyt. köv.)

IRODALOM.

Az Ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás című Laurencie Gyula kiadásában megjelenő diszjú 5-ik, kiválóan szép füzetét vettük. Magyarország természeti szépségeit még hazánkban is oly kevesen ismerik, hogy őszinte örömmel kell, hogy fogadjuk azokat az irodalmi műveket, amelyek különös súlyt fektetnek arra, hogy ezeket a gyönyörű vidékeket bemutassák. Az idegen, ki Magyarországot határait annak bármily pontján átlépi, bámulva áll meg, hogy elmerüljön a táj pompájának szemlélésében s bizonyára elgondolja, mily gazdag lehet ez az ország természeti kincsekben, ha már a bejárat ilyen főséges. A mindenható természet örökkévaló szépségeiben Magyarország leirhatatlanul gazdag s midőn e füzet gyönyörű reprodukcióit nézzük, eszünkbe kell, hogy jusson Koszorus költőnk szózata: „Hazádnak rendületlenül . . .” Lapunk tere nem engedi meg, hogy minden egyes képről hosszabb ismertetést közöljünk s így csupán azoknak röviden való megemlítésére szorítkozunk. A csorszty-

ni sziklasor Galiczia határán csodaszépségével lebilincselő látványt nyújt. A tordai hasadék három részben bemutatott reprodukciója a természet alkotásának remekét képezi. Tóressvár, a Bácsaság legszebb vidéke, Bártfa fürdő a hazai veseivel s a csodával határos forrásaival a szenvedő emberiség reményességét képegyőfürdők leghíresebbje örökszép fenyezik. Ungvár látóképének szemlélésénél a honfoglalásnak történetileg érdekes része jut eszünkbe, amennyiben vára már a magyarok bejövételénél erősség volt, a melyet Árpád ellenállhatatlan seregei, a diadalmas bevonuló magyarok vettek be. A sziljuni kaszkádok a remek víz-esékekkel a Karszt bamulatos szépségeit tünteti fel. Toroczkó városa, az előtérben az ottani népviseletben bemutatott lakodalmas menettel, érdekes látvány. A fő-és székváros képei közül: a Duna-korzó palotásoraival, a Csásár- és Lukács-fürdők, a Magy. kir. államvasutak arkádpalotája, a Múcsarnok, újabban Piasticon és a zeneakadémia palotája főséges pompája a főváros építészeti remekeinek. Az ezredéves kiállítás három képe: A kereskedelem-, pénz- és hitelügyi esarnok a kiállítási falu temploma és házai és az erdészeti esarnok méltó folytatása az előző füzetekben bemutatott kiállítási építkezéseknek. Ezek vannak hivatva az érdeklődést a kiállítás iránt már most felkelti, mintegy vonzerőt gyakorolva minden nemzet népeire. Csak jöjjön el hozzánk a francia, angol, olasz, német és valamenyi, a ki saját nemzetének nagyságára büszke és bámulja meg ezredéves fennállásunk megünneplésére létesült kiállításunk csodáit, hatalmas nemzetünk nagy életrevalóságát, az emberi fejlődésnek ezen impozáns megnyilatkozásait. Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben; megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Teréz-kört 38, félemelet (Kunosty Vilmos es fia műintézetben). „Az Ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállítás” egyes füzeteinek ára 40 kr., tehát az egész, 12 füzetből álló diszjú csak 4 frt 80 kr-ba kerül.

A „Vasárnapi Ujság” márczius 1-sei száma 17 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: Régi magyar művészek: Brocky Károly; Markó András, Mányoki Adám (képekkel Brocky, Markó és Mányoki újabban fölfedezett festményei után) dr. Nyári Sándortól. — „nyám ládaja”; „Ablak alatt”; „Virághullás idejében”; „Anyám intése.” Költemények Posa Lajostól — Regénytar: „Zudorék” Gyarmathy Zsigáné regénye (Neogrady Antal rajzaival). — „Senki fia.” Regény. Irta Verne Gyula (a francia kiadás eredeti rajzaival). — „Nem roskadtak le nehez keresztjök alatt, mert kölcsönösen támogatták egymást.” Rajz a régi alföldi életből. — „Még valami Pongrácz István förtölt. — „Thomás Ambrés” (arczképpel). — „A svájci hunok” Fischer Károly Antaltól. — „A nagyepenteki társaság” (Zichy Mihály rajzával). Dr. Kiss Árontól. — „Magyarok Amerikában” (Dzubay Sándor amerikai görög kath. magyar lelkész arczképpel, s képekkel: A leiseringi magyar gör. kath. templom; A magyar segélyegylet tagjai a templom előtt). — „A vásártér Johannesburgban” (képpel). — „A királyi sirlombban.” Történeti rajz. — Amerikai csigás síkló (képpel). — „A legújabb sakkkirály” (Pillsbury arczképel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV. ker., egyetem u. 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK
városi menetjegy-irodája által létesített
„MILLENIUM“

utazási és ellátási-vállalat

az 1896. évi ezredéves kiállítást látogatók számára
már most boesát ki igen mérsékelt ár on
utazási és ellátási jegyfüzeteket,

melyek ára esetleg részletekben is lefizethető.
Ezen füzetek vasúti menettérít jegyet gyors-
és személyvonatokra, a vállalat ujonnan berendezett

saját bérházaiban

kényelmes lakást, étkezést, úgy
a kiállítás területén, mint a város
minden pontján levő elsőrendű
vendéglőben és kávéházakban (a
melyek nevéről a közönség megnyugtatóására már-
czius elején szintén közzétesszük), kiállítási. Os-
budavári belépőjegyeket stb. biztosítanak.

Felvilágosító-akkal és tervezettel szolgálnak
a vasúti állomásfőnökök, a vidéki menetjegy-irodák,
a vidéki képviselősek, az összes községi és kör-
jegyző urak, a „Hazai“ általános biztosító r-t,
ügynökségei, valamint

a Magyar kir. államv.
városi menetjegy-irodája
Budapestben, Hungária-szálló.

Bejelentéseket helyben elfogad:
Szabó László, Engl és Goldstein és Falczione Gusztáv.

Alapítottatott 1863-ban.

Világhírűek

a saját készítményü. díjjal kitüntetett

Kéziharmonikák
Joh. N. Trimmel-től

Bécs

VII/3., Kaiserstr. 74.

Nagy raktár mindennemű

Hangszerekben.

Harmonikák, fuvolák, okorinák,

citerák, gordonkák, stb. stb.

Schwáji acél játéktárgyak, el-

pasztizhatatlan Zenélő albumok, poharak, stb. stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. közönség tudtára adni, hogy

Varró-iskolámat

megnyitottam, a hol 14 ik életévüket meghaladt leányok épügy, mint felnőttek
a ruhavarrást, mint a rajzolást és szabást
a legnagyobb és legkönnyebb becsi módszer szerint 4 hó alatt megtanulják.

Hölgy divatszalonomban a legelegansabb toillettek a legújabb divatlapok és
legsikkesebb fazon szerint készíttetek úgy mint mintaderekák után a legszebb és leg-
sikerültebb toillettek készülnek.

Magamat a t. cz. közönség jóindulatába ajánlvá,

tisztelettel

Fischer Vilmosné

Zrinyi utca 177. szám.

Beiratkozni naponta délelőn 9—12 és délután 3—5 óráig avagy Mogan Henrik üzletében.
Kossuth utca Koszanićs fele ház.

Dréher Antal serfőzdéje Kőbánya.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy
ZOMBORBAN, Széchényi István körút 6. sz. a.

saját házam-

hordó- és palaczk-

ban egy

sör raktárt

létesítettem és hogy ott a legkitünőbb minőségű hordó és palaczk söreim kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Dréher Antal.

FELTŰNÉST

kelt, a mit a **Mogán Henrik czég uri-, női- és gyermekruha divatárkban** felmutatni képes.

Ezzel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy itt **Zomborban, Koszanits-féle házban** nevezett szakmában raktárt nyitottam. Bátorkodom azért a n. é. közönség ezen Zomborban még ily dúsvásztékban nem látott **ÁRU-RAKTÁRT** szíves megtekintésére meghívni, mert saját érdekében van minden vevőnek egy próba vásárlás által ezek valódiságáról meggyőződést szerezni; egyáltalában mindig azon leszek, hogy tisztelt vevőim becses megelégedését megnyerjem.

Tisztelettel

Mogán Henrik
Zombor, Ujvidék.

Kossuth-utca Koszanits-féle ház. fő-utca

Árjegyzék:

50 %-kal olcsóbb, mint bárhol és legalább oly szép mint rendelt munka.

URAKNAK:

Gyermek öltönyök szövetből	2	ft	—	kr	tól	10	ft	ig
3—10 évig	4	„	—	„	15	„		
Fiú szövetöltönyök	6	„	50	„	30	„		
Férfi „	10	„	—	„	30	„		
„ „ tiszta gyapjuból	17	„	—	„	35	„		
Legf. Jaquet öltönyök	20	„	50	„	22	„		
„ utcaiz- szalon és frakk-öltönyök	8	„	—	„	14	„		
Legelegánsabb felöltők	2	„	25	„	10	„		
Gyermek- és fiú-felöltők	1	„	75	„	8	„		
Uri nadrágok szövetből								

NŐK RÉSZÉRE:

Női jaquet selyembéléssel	3	ft	50	kr	tól	26	ft	ig.
Leány „ „	1	„	50	„	18	„		
„ „ esőköpenyek	2	„	50	„	12	„		
Női gallérok	1	„	50	„	15	„		
Legelegánsabb női felöltők	7	„	50	„	20	„		
Ezekon kívül, addig míg a készlet tart, mélyen leszállított árak mellett, téli jaquetek, gallérok, felöltők, gyermekköpenyek stb.								

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy az ez idei legujabb divatu

Női felöltők

Bécsi, Berlini és Párizsi, Modellek

gyermekek számára is,

a legnagyobb választékban megérkeztek, és ezek megtekintésére a nagyrabecsült hölgy-közönséget tisztelettel meghívom. Egyben bátorkodom a nagyválasztéku

férfi- fiú és gyermek kalapraktáromat, mely elsőrendű kalapgyárosoktól

a legujabb divatu formákban a legfinomabb kivitelig felszerelve van, szíves figyelmébe ajánlani.

Teljes tisztelettel

KAUFMAN S. UTÓDA
kalap- szücsárúk és női-felöltők áruháza
Zombor.

Tárczay-féle házban.